

29 Φεβρουαρίου 2016

**Έκθεση Επιδημιολογικής Επιτήρησης της Γρίπης από την 1^η
Ιανουαρίου μέχρι και την 26^η Φεβρουαρίου 2016**

Περίληψη:

- Η κλινική επιτήρηση της γρίπης έδειξε ότι η δραστηριότητα της αυξήθηκε κατά την 2η εβδομάδα Δεκεμβρίου 2015 και παραμένει αυξημένη.
- Η εργαστηριακή επιτήρηση της γρίπης έδειξε αυξημένη δραστηριότητα της γρίπης από την 1^η εβδομάδα Ιανουαρίου που κυμάνθηκε γύρω στο 50%. Το επιδημικό κύμα έφτασε την κορύφωση του την 6^η εβδομάδα του έτους (2^η εβδομάδα Φεβρουαρίου για να αρχίσει την καθοδική του τάση παραμένοντας όμως σε ψηλά επίπεδα τις επόμενες δύο εβδομάδες. Ο κυριώτερος τύπος γρίπης που κυκλοφόρησε ήταν ο Α (78.7%) ενώ ο τύπος Β εντοπίστηκε σε ποσοστό 21.3%. Η ανάλυση των υπότυπων γρίπης Α έδειξε ότι ο Α(H1N1) κυριάρχησε σε ποσοστό 98.2% με τον τύπο Α(H3N2) σε ποσοστό μόλις 1.8%
- Μέχρι και τις 26 Φεβρουαρίου δηλώθηκαν 48 σοβαρά περιστατικά από γρίπη με διάμεση ηλικία 52 ετών και τρεις θάνατοι. Όλα τα σοβαρά περιστατικά εκτός από δύο προσβλήθηκαν από γρίπη Α(H1N1) και τα υπόλοιπα δύο από γρίπη Β. Το 64% των σοβαρών περιστατικών παρουσίαζαν παράγοντες ψηλού κινδύνου για σοβαρή νόσηση. Μόλις δύο από τα 25 περιστατικά με παράγοντες ψηλού κινδύνου για σοβαρή νόσηση και γνωστό ιστορικό εμβολιασμού είχαν κάνει το εμβόλιο κατά της γρίπης(8%).

Η επιτήρηση της γρίπης στην Κυπριακή Δημοκρατία πραγματοποιείται με τρία συστήματα:

- Α. την Κλινική Επιτήρηση
- Β. την Εργαστηριακή Επιτήρηση και
- Γ. Την Επιτήρηση των σοβαρών περιστατικών και θανάτων από τη νόσο

A. Κλινική επιτήρηση

Η κλινική επιτήρηση της γρίπης γίνεται μέσω των παρατηρητών νοσηρότητας που αριθμούν 54 γιατρούς Ιδιώτες και απασχολούμενους στο Δημόσιο τομέα, σε

πρωτοβάθμια κέντρα υγείας σε όλη την Κύπρο. Στο τέλος της κάθε εβδομάδας δηλώνουν όσα περιστατικά παρουσιάζουν συμπτωματολογία που θυμίζει γρίπη (γριπώδης συνδρομή ή ILI) και ταυτόχρονα τον αριθμό περιστατικών που εξετάζουν στο εξωτερικό ιατρείο την συγκεκριμένη εβδομάδα. Ο τελικός αριθμός εκφράζεται σαν αριθμός περιστατικών με γριπώδη συνδρομή ανά 1000 επισκέψεις στο ιατρείο στη διάρκεια της εβδομάδας.

Το δίκτυο κλινικής επιτήρησης έδειξε ελαφρά αύξηση της συχνότητας γριπώδους συνδρομής ήδη από την 2^η εβδομάδα Δεκεμβρίου 2015 και περαιτέρω αύξηση κατά την 1^η εβδομάδα του Ιανουαρίου 2016 ενώ κατά την 6^η εβδομάδα του έτους δηλαδή την δεύτερη εβδομάδα Φεβρουαρίου φαίνεται ακόμα να ανεβαίνει (Διάγραμμα 1). Σε σχέση με το επιδημικό κύμα του προηγούμενου έτους φαίνεται ότι η κορύφωση του εφετεινού κύματος άργησε χρονικά κατά περίπου δύο εβδομάδες ενώ το ύψος της κορύφωσης μέχρι στιγμής είναι συγκρίσιμο με πέρσι.

Διάγραμμα 1. Εκτίμηση αριθμού κρουσμάτων γριπώδους συνδρομής ανά 1000 επισκέψεις στα εξωτερικά ιατρεία κατά εβδομάδα (σε σχέση με τα προηγούμενα έτη)

B. Εργαστηριακή επιτήρηση της γρίπης

Γίνεται σε δύο επίπεδα:

I. Με τους παρατηρητές νοσηρότητας: Περίπου 12 επιλεγμένοι γιατροί σε εξωτερικά ιατρεία όλων των κύριων κρατικών νοσοκομείων στις διάφορες πόλεις, αποστέλλουν δειγματοληπτικά, κλινικά δείγματα για εργαστηριακή εξέταση για τον ιό της γρίπης σε ασθενείς που κατά την γνώμη τους παρουσιάζουν εικόνα συμβατή με γριπώδη συνδρομή.

II. Με κλινικά δείγματα που αποστέλλουν οι κλινικοί γιατροί για διαγνωστικούς σκοπούς, σε ασθενείς που νοσηλεύονται με εικόνα συμβατή με γριπώδη συνδρομή

Το ποσοστό των κλινικών δειγμάτων που είναι θετικά για τον ιό εκφράζει και την δραστηριότητα της γρίπης ανά εβδομάδα και φαίνεται στο Διάγραμμα 2.

Η εργαστηριακή επιτήρηση της γρίπης έδειξε ότι ήδη από την πρώτη εβδομάδα Ιανουαρίου 2016 η δραστηριότητα της γρίπης ήταν αρκετά αυξημένη (50%) και έφθασε στην κορύφωση της την δεύτερη εβδομάδα Φεβρουαρίου (70%). Μετά την δεύτερη εβδομάδα Φεβρουαρίου η δραστηριότητα της γρίπης παρότι χαμηλότερη εντούτοις συνεχίζει να παραμένει αυξημένη (49-52%). (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2: Συνολικός αριθμός ρινοφαρυγγικών δειγμάτων που αποστάληκαν και αριθμός θετικών για τον ιό της γρίπης

Από την 1^η Ιανουαρίου 2016 μέχρι και την 26^η Φεβρουαρίου 2016, αποστάληκαν συνολικά για έλεγχο 257 κλινικά δείγματα από τα οποία τα 114 ήταν θετικά για τον ιό της γρίπης.(44.3%). Τα 112 από αυτά ήταν τύπου A (78%) και τα 30 ήταν τύπου B (21.3%). Τα 111 στελέχη τύπου A υποτυποποιήθηκαν και από αυτά τα δύο (1.8%)

ανήκαν στον υπότυπο A (H3N2) ενώ τα 109 (98.2%) ανήκαν στον υπότυπο A (H1N1)pdm09.

Γ. Επιτήρηση σοβαρών περιστατικών εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης με ή χωρίς νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ)

Η καταγραφή σοβαρών περιστατικών γίνεται από όλα τα κρατικά νοσοκομεία σε κάθε πόλη αλλά και όλα τα μεγάλα ιδιωτικά νοσηλευτήρια στην Κύπρο μέσα από ένα δίκτυο γιατρών ή άλλων λειτουργών υγείας που έχουν ρόλο σημείου επαφής με την Μονάδα Επιτήρησης Λοιμωδών νοσημάτων. Στα κρατικά νοσοκομεία οι δηλώσεις γίνονται από τους Νοσηλευτές/ Νοσηλεύτριες νοσοκομειακών λοιμώξεων σε συνεργασία με τους γιατρούς των τμημάτων. Οι δηλώσεις είναι εβδομαδιαίες και αποστέλλονται ακόμα και μηδενικές δηλώσεις.

Από την 1^η εβδομάδα Ιανουαρίου 2016 μέχρι και την 4^η εβδομάδα Φεβρουαρίου (26/2/2016) καταγράφηκαν 48 σοβαρά περιστατικά μεταξύ των οποίων τρεις θάνατοι. (Διάγραμμα 3)

Πρόκειται για 28 άνδρες και 20 γυναίκες με ηλικίες που κυμαίνονταν από 8 μηνών μέχρι και 92 ετών και διάμεση ηλικία 52 ετών. Όλα τα περιστατικά με γνωστό υπότυπο εκτός από δύο είχαν προσβληθεί από γρίπη A(H1N1) ενώ τα υπόλοιπα δύο από γρίπη τύπου B. Από τα 45 άτομα με σοβαρή νόσηση και γνωστό ιστορικό, τα 29 (64%) παρουσίαζαν ένα ή περισσότερους παράγοντες κινδύνου για σοβαρή νόσηση όπως χρόνια καρδιακή ανεπάρκεια, χρόνια πνευμονοπάθεια, σακχαρώδη διαβήτη, ανοσοκαταστολή. Από τα 25 σοβαρά περιστατικά με παράγοντες κινδύνου για σοβαρή νόσηση και γνωστό ιστορικό εμβολιασμού, δύο μόνο ήταν εμβολιασμένο κατά της γρίπης(8%).

Διάγραμμα 3. Αριθμός σοβαρών περιστατικών γρίπης και θανάτων ανά εβδομάδα

Η κατάσταση της γρίπης στις χώρες της Ευρώπης

Κατά την 7^η εβδομάδα του 2016 οι 29 από τις 45 χώρες της Ευρωπαϊκής περιφέρειας της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας ανακοίνωσαν αυξημένα ποσοστά γριπώδους συνδρομής ενώ οι 38 χώρες δήλωσαν αυξημένα ποσοστά θετικών δειγμάτων για γρίπη (περίπου 46%), κάτι που δείχνει αυξημένη δραστηριότητα της γρίπης στις χώρες αυτές. Ο ιός της γρίπης B ανιχνεύτηκε στο 43% των θετικών δειγμάτων για γρίπη ενώ από τον τύπο A επικρατούσε ο υπότυπος A(H1N1)pdm09 σε ποσοστό 86% των στελεχών A που απομονώνονται.

Η επικράτηση του τύπου γρίπης A(H1N1)pdm09 συνδέεται με αυξημένα περιστατικά σοβαρής νόσου κυρίως σε νεαρότερες ηλικίες 15-64 ετών.

Επιπλέον, η γενετική ανάλυση των στελεχών που κυκλοφορούν δείχνει ότι είναι παρόμοια με τα στελέχη που συστήθηκε ώστε να περιληφθούν στο εμβόλιο που κυκλοφορεί φέτος στο Βόρειο ημισφαίριο.